

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Cdo/65/2024                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 2318206619                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.09.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Renáta Gavalcová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:2318206619.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. narodeného N., 2/ E.j, narodenej N. obaja zastúpení: Občianske združenie Centrum správnej pomoci Galanta, Galanta, Staničná 1702/10, IČO: 51412802, proti žalovaným 1/ DPS financial consulting, s. r. o., Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 46713930, zastúpenému spoločnosťou advoconsulting s.r.o., Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 47253428, 2/ Profesionálna dražobná spoločnosť, s. r. o., Košice, Masarykova 21, IČO: 36583936, o určenie neplatnosti a neúčinnosti právnych úkonov, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 26C/37/2018, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 20. novembra 2023 sp. zn. 22Co/13/2023, takto

### rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 20. novembra 2023 sp. zn. 22Co/13/2023 a rozsudok Okresného súdu Galanta z 22. novembra 2022, č. k. 26C/37/2018-328 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Galanta na ďalšie konanie.

II. Uznesenie Okresného súdu Galanta z 27. februára 2024, č. k. 26C/37/2018-434 v spojení s uznesením Okresného súdu Galanta z 28. mája 2024, č. k. 26C/37/2018-561 zrušuje.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 22. novembra 2022, č. k. 26C/37/2018-328 rozhodol vo výroku I. tak, že žalobu zamietol, výrokom II. žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom III. žalovanému 2/ priznal nárok náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil tým, že pokiaľ ide o určenie, že predmetná zmluva o spotrebnom úvere a jej dodatok č. 1 zo dňa 13. 08. 2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/ je neplatná, súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že ide o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, pričom osobitným predpisom umožňujúcim sa domáhať určenia danej právnej skutočnosti je § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa. Súčasne súd prvej inštancie vyslovil záver, že predmetná zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by ju v konečnom dôsledku urobili neplatnou. Absenciu podstatných náležitostí zmluvy podľa súdu prvej inštancie žalobcovia v konaní nenamietali. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní žalobcovia nepreukázali

a ani netvrdili, že by spornú zmluvu uzatvorili neslobodne a bez vážnej vôle, zmluva zároveň nejavi známky neurčitosti a nejasnosti, na základe čoho nemožno na daný stav aplikovať § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V konaní žalobcami nebolo preukázané a ani tvrdené, že by predmetom spornej zmluvy bolo plnenie nemožné, preto ju nemožno vyhodnotiť ako neplatnú podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V neposlednom rade žalobcovia explicitne neuviedli, v čom by mala podľa ich názoru sporná zmluva vykazovať znaky rozporu so zákonom, prípadne zákon obchádzať alebo v čom sa jej obsah prieči inštitútu dobrých mravov, žalobcovia nepreukázali a ani nekonkretizovali údajné nekalé praktiky žalovaného 1/ v súvislosti s uzatváraním spornej zmluvy. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie tejto časti žaloby nevyhovel.

1.2. K tvrdeniam žalobcov o tom, že majú obavu zo straty obydla, keď žalovaný 1/ pristúpil k výkonu záložného práva formou predaja nehnuteľností v ich vlastníctve na dobrovoľnej dražbe, súd prvej inštancie uviedol, že realizácia záložného práva k nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z. z. je zákonom prípustným prostriedkom výkonu záložného práva pre prípady, kedy nastala splatnosť pohľadávky zabezpečenej týmto záložným právom a nebola dlžníkom riadne a včas uhradená. Lahostajný prístup k oboznámeniu sa s obsahom zmluvy, ktorú žalobcovia podpísali, nemôže byť skutočnosťou, ktorú by súd prvej inštancie vyhodnotil v neprospech žalovaného 1/. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že žalobu nemožno hodnotiť inak ako špekulatívnu, nesledujúcu ochranu spotrebiteľa, ale majúcu za cieľ oddialiť výkon záložného práva na dobrovoľnej dražbe. K určení, že úkon žalovaného 1/ - výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. N. je neplatný a právne úkony dražobníka žalovaného 2/ smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. N. pre okres G., obec G., k. ú. G. vedenom Okresným úradom Galanta - katastrálny odbor sú neplatné, súd prvej inštancie konštatoval, že úkon žalovaného 1/ „výkon záložného práva“ a úkony žalovaného 2/ „smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby“ nie sú právnymi úkonmi ako ich predpokladá § 34 Občianskeho zákonníka. Nemožno preto uvedený čiastkový žalobný nárok subsumovať pod ustanovenie § 137 písm. d) CSP, pretože nejde o právnu skutočnosť definovanú v ustanovení § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedený žalobný nárok je preto podľa súdu prvej inštancie neprípustný.

1.3. Vo vzťahu k tvrdenej neprijateľnosti zmluvných podmienok súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia sa obmedzili na označenie údajných neprijateľných zmluvných podmienok, avšak neprodukovali relevantné tvrdenie o dôvodoch ich neprijateľnosti. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako čiastkové zmluvné dojednanie je zakotvené priamo v texte zmluvy o úvere v čl. VIII., ide o legálny zabezpečovací inštitút podľa § 551 Občianskeho zákonníka, pričom právnym poriadkom aprobovaný a v Občianskom zákonníku explicitne zakotvený zabezpečovací inštitút nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zabezpečenie záväzku spotrebiteľa danou formou v čase uzavretia zmluvy o úvere účinná legislatíva nezakazovala, (tzv. zakázané spôsoby zabezpečenia záväzku boli v tom čase obsiahnuté v § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka). Dodávateľ k realizácii daného čiastkového dojednania doposiaľ nepristúpil, pričom prípadnú realizáciu počnúc 01. 05. 2014 novela zákona č. 250/2007 Z. z. podstatne obmedzuje. Absencia podstatnej argumentácie zo strany žalobcov v danom prípade vylučuje možnosť vyhodnotenia čiastkového dojednania ako neprijateľného.

1.4. Vo vzťahu k neprijateľnosti zmluvných podmienok podľa čl. V bod 2. a 4. (poplatky a náklady) podľa súdu prvej inštancie nie je zrejmé, akú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa uvedené čiastkové dojednania zakladajú. Žalobcovia sa obmedzili len na odkaz na čl. V bod 2. a bod 4. zmluvy o úvere, netvrdili podstatné skutočnosti vo vzťahu k tvrdenej neprijateľnosti zmluvných podmienok, neuviedli prípadné konkrétne negatívne dôsledky na spotrebiteľa, v dôsledku čoho súd nemal dôvod vykonávať ohľadne uvedenej časti prípadné dokazovanie. Absencia podstatnej argumentácie potom vylučuje možnosť vyhodnotenia čiastkového dojednania ako neprijateľného.

1.5. Rovnako aj v časti tvrdenej neprijateľnosti zmluvných podmienok v čl. IX bod 8. zmluvy o úvere mal súd prvej inštancie za to, že predmetné prehlásenie má len deklaratórny charakter a samé o sebe neznamena vylúčenie možnosti zmluvnej strany domáhať sa na súde neplatnosti zmluvy z dôvodu tiesne alebo omylu. Nedochádza k protiprávnemu prenášaniu dôkazného bremena na spotrebiteľa, pretože dôkazné bremeno zákon nekladie na banku. Ak zmluvná strana tvrdí, že zmluva bola uzavretá v tiesni alebo v omyle, prípadne, že nezodpovedá jej skutočnej vôli, predmetné skutočnosti musí vždy preukázať tá zmluvná strana, ktorá ich tvrdí. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že predmetné prehlásenie

neposkytuje iba spotrebiteľ, ale obe zmluvné strany, a preto nemožno hovoriť o nerovnováhe v právach a povinnostiach. Pokiaľ ide o určenie ako neprijateľných ustanovení zmluvy, ktorými dal žalobca súhlas so spracovaním jeho osobných údajov, k týmto súd prvej inštancie uviedol, že legálne vyžiadanie súhlasu na poskytnutie informácie tvoriacich bankové tajomstvo tretím osobám nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, ak iný právny predpis, konkrétne zákon o bankách, takýto postup banky umožňuje za predpokladu, že nedôjde k porušeniu bankového tajomstva subsumujúceho zároveň aj ochranu osobných údajov klienta. S poukazom na vyššie uvedené závery ako aj s poukazom na skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ boli v konaní pasívni, keď podľa súdu prvej inštancie žaloba, tak i nasledujúce písomné vyjadrenia žalobcov 1/ a 2/ predstavujú kompilát citácií a výňatkov zo súdnych rozhodnutí často len málo s prejednávanou vecou súvisiacich s tým, že žalobca 2/ sa nedostavil na žiadne z pojednávaní a žalobca 1/ sa dostavil len na jediné pojednávanie, vo vzťahu k zvyšným pojednávaniam, pričom súd prvej inštancie zasielal opakované žiadosti o odročenie pojednávania, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.2. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a žalovaným 1/ a 2/ ako procesne plne úspešným stranám sporu priznal nárok na náhradu trov súdneho konania voči žalobcom.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcov, rozsudkom z 20. novembra 2023 sp. zn. 22Co/13/2023 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; a určil, že žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že žalobcovia v odvolaní nešpecifikovali, ktoré podmienky konania neboli splnené a odvolací súd nesplnenie procesných podmienok konania nezistil. Odvolacia námietka žalobcov je preto nedôvodná. Preskúmaním obsahu spisu a napadnutého rozsudku dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval v konaní v súlade s príslušnými procesnými normami, nie je možné konštatovať porušenie procesných práv žalobcov. Vo veci bolo nariadených celkovo dvanásť pojednávaní. Prvé pojednávanie súd prvej inštancie nariadil na 28. mája 2019, pričom prítomný žalobca 1/ v úvode pojednávania požiadal súd o jeho odročenie z dôvodu zdravotnej indispozície. Žalobkyňa 2/ sa pojednávania nezúčastnila bez ospravedlnenia. Pojednávanie odročené na 8. októbra 2019 súd odročil na neurčito, keďže žalobca v prvom rade požiadal podaním zo dňa 7. októbra 2019 o jeho odročenie z dôvodu pracovnej neschopnosti. Predložil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti vystavené dňa 7. 10. 2019 a súčasne ospravedlnil neprítomnosť žalobkyne 2/ rade tým, že sa musí starať o deti a rodinu. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 16. januára 2020, na ktoré sa dostavili žalobca 1/ a zástupkyňa žalobkyne 2/; uvedené pojednávanie súd odročil na 16. apríla 2020 z dôvodu, že žalobcovia navrhli zmenu žaloby, o ktorej bolo potrebné rozhodnúť. Pojednávanie odročené na 16. apríla 2020 súd prvej inštancie zrušil upovedomením zo dňa 3. apríla 2020 z dôvodu pandémie vírusovej respiračnej infekcie COVID - 19, vychádzajúc z usmernení krízového štábu Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 10. marca 2020. Z dôvodu protipandemických opatrení boli zrušené aj následne nariadené pojednávania v termínoch 10. septembra 2020, 14. januára 2021, 29. apríla 2021. Žalobca 1/ požiadal o odročenie následne nariadeného pojednávania na 27. mája 2021 z pracovných dôvodov, z týchto dôvodov ospravedlnil aj neúčastť žalobkyne 2/. Súd pojednávanie odročil na 25. novembra 2021, pojednávanie bolo zrušené opäť z dôvodu aktuálnych protipandemických opatrení spojených s vyhlásením núdzového stavu. Pojednávanie bolo opäť nariadené na 29. marca 2022. Elektronickým podaním zo dňa 27. marca 2022 žalobcovia 1/ a 2/ požiadali o odročenie pojednávania z dôvodu, že rozšírili žalobu, z tohto dôvodu súd prvej inštancie odročil pojednávanie na 14. júna 2022. Na uvedenom pojednávaní prítomná zástupkyňa žalobcov 1/ a 2/ navrhla pristúpenie spoločnosti DPS Financial consulting, s. r. o., následne preto súd pojednávanie odročil na 11. októbra 2022. Súd prvej inštancie termín pojednávania zmenil na 22. novembra 2022 z dôvodu čerpania dovolenky zákonnou sudkyňou. Dňa 21. novembra 2022 žalobca 1/ elektronickým podaním požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu choroby s tým, že nesúhlasí s konaním bez jeho prítomnosti, súčasne uviedol že žalobkyňa 2/ je s vnukom hospitalizovaná v nemocnici v G.. Žalobca 1/ súčasne súdu doručil nečitateľnú kópiu potvrdenia o svojej dočasnej pracovnej neschopnosti, žalobkyňa 2/ dôvod neprítomnosti nepreukázala žiadnym spôsobom. Zo zápisnice z pojednávania dňa 22. novembra 2022 vyplýva, že bez ospravedlnenia sa nezúčastnila pojednávania ani splnomocnená zástupkyňa žalobkyne v 2. rade. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe (napr. uznesenie

Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/167/2010) v žiadosti o odročenie pojednávania je potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie pojednávania, ale je potrebné preukázať aj ich dôvodnosť. Strana sporu teda musí preukázať lekárske potvrdením existenciu nepriaznivého zdravotného stavu. V preskúmvanej veci však žalobca 1/ v súvislosti s nariadeným pojednávaním dňa 22. novembra 2022, na ktorom súd prvej inštancie vyhlásil napadnuté rozhodnutie, nepredložil lekárske potvrdenie, z ktorého by bolo možné zistiť jeho nepriaznivý zdravotný stav - doručené lekárske potvrdenie je úplne nečitateľné, žalobkyňa 2/ svoju neprítomnosť neospravedlnila ani nepožiadala o odročenie pojednávania, rovnako ako jej splnomocnená zástupkyňa. Na odročenie pojednávania nariadeného vo veci na 22. novembra 2022 preto nebol zákonný dôvod, súd prvej inštancie nepochybil, keď na uvedenom pojednávaní vo veci rozhodol. S poukazom na vyššie opísaný priebeh konania od podania žaloby dňa 17. 08. 2018, nie je možné konštatovať, že súd prvej inštancie znemožnil žalobcom realizáciu ich procesných oprávnení, resp. možnosť ich aktívnej účasti v spore. Žalobcovia mali možnosť uskutočniť im patriace procesné práva najneskôr na pojednávaní dňa 22. novembra 2022 (osobne alebo prostredníctvom zvoleného zástupcu), túto možnosť však nevyužili. Pokiaľ strana neprodukuje substancované tvrdenia - ako je tomu v preskúmvanej veci - nie je možné k takémuto (nesubstancovanému) tvrdeniu vykonať dokazovanie a súd tak ani nemá možnosť podľa § 150 ods. 2 CSP žiadať o ďalšie skutkové tvrdenia. Odvolací súd tu súhlasne so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobcovia produkovali najmä množstvo všeobecných tvrdení a poukazov na rozhodnutia súdov, ktoré sú v preskúmvanej veci právne irelevantné.

2.2. Zmätočné sú odvolacie námietky žalobcov, podľa ktorých súd prvej inštancie neustálil, ktoré úkony dodávateľov sú platné, a ktoré neplatné, v dôsledku čoho sa nachádzajú v stave právnej neistoty, pričom súčasne namietli pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v 1. rade. Súd prvej inštancie v odseku 27. napadnutého rozsudku podrobne odôvodnil, že úkony žalovaných 1/ a 2/, určenia neplatnosti ktorých sa žalobcovia domáhajú („výkon záložného práva" a úkony žalovaného 2/ „smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby"), nie sú právnymi úkonmi v zmysle § 34 Občianskeho zákonníka, ale len faktickými úkonmi. Nie je teda možné domáhať sa ich neplatnosti. V zmysle § 137 písm. d) CSP je možné sa domáhať určenia právneho úkonu, ako právnej skutočnosti (za predpokladu, že to vyplýva z osobitného predpisu). Námietka žalobcov o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 1/ vyznieva zmätočne v situácii, že jeho pristúpenie do konania navrhli práve žalobcovia. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní namietli neprípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho prostriedku, pričom poukázali na ustanovenie § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, odvolací súd súhlasne s prvoinštančným súdom konštatuje, že ide o prípustný zabezpečovací inštitút, pričom citované ustanovenie § 5a v čase uzatvorenia zmluvy nebolo súčasťou zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Odvolací súd ďalej konštatuje, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite, presvedčivo v súlade s ustanovením § 220 CSP odôvodnil, pričom sa vyrovnal so všetkými pre rozhodnutie podstatnými skutočnosťami. Neobstojí preto námietka žalobcov, že rozsudok je formalistický a nespĺňa náležitosti podľa § 220 ods. 2, 3 CSP. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že obsahom odvolania sú z veľkej časti, námietky, tvrdenia, resp. rôzne výroky, ktoré nekorešpondujú s napadnutým rozhodnutím, pre rozhodnutie odvolacieho súdu sú bez významu, preto sa nimi v dôvodoch tohoto rozhodnutia nezaobera. S poukazom na uvedenú argumentáciu odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcov sú nedôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto postupom podľa citovaného ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

2.3. V odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 1/ a 2/ vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia") dovolanie, ktoré odôvodnili poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 CSP.

3.1. Dovolatelia uvádzajú, že žalobcovia podali svoju žalobu na začatie konania o neplatnosť zmluvy a o ochranu práv spotrebiteľa, ktorú rozšírili o určenie neplatnosti neprijateľných podmienok, pričom pre omeškanie so zaplatením troch splátok v sume 1.215,06 eura mali nasledovať dva právne úkony veriteľa, a to v jednom liste zo dňa 27. 11. 2017 Výhlásenie úveru za predčasne splatný a oznámenie o začatí výkonu záložného práva, ktorým listom oznámil veriteľ banka, že „vyhlasuje predčasnú splatnosť

celého úveru vrátane úrokov a poplatkov, (čo znamená, že strácate možnosť splácať úver mesačnými splátkami). Účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva v 10. deň od doručenia tejto výzvy. V deň účinnosti ste povinní zaplatiť celý Váš záväzok vyplývajúci zo Zmluvy, ktorý predstavuje k 26. 11. 2017 sumu vo výške 35.343,10 eura. V prípade nevyrovnania Vašich záväzkov do stanoveného termínu považujte tento list za oznámenie o začatí výkonu záložného práva..." Z uvedeného nesporne vyplýva, že takýto postup dodávateľa veriteľa banky je v rozpore so zákonom s poukazom na ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, pričom žalobcovia vo výroku II. navrhovaného rozsudku výslovne žiadali, aby súd rozhodol a určil, že právny úkon žalovaného 1/, a to výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. N. je neplatný, preto bol súd povinný posúdiť predchádzajúce právne úkony, a to vyhlásenie predčasnej splatnosti predmetného úveru a oznámenie o začatí výkonu záložného práva, a to aj bez návrhu spotrebiteľov z úradnej povinnosti, pretože sa jedná o absolútne neplatné právne úkony, na ktoré súd prihliada z úradnej povinnosti. Súdny dvor opakovane rozhodol, že na účely určenia, či zmluvná podmienka o predčasnej splatnosti hypotekárneho úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, je relevantná najmä otázka, či právo predajcu alebo dodávateľa požadovať splatenie celého úveru je podmienené tým, že spotrebiteľ nesplní povinnosť, ktorá je v rámci predmetného zmluvného vzťahu podstatná, či sa toto právo priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné z hľadiska doby splácania úveru a jeho výšky, či toto právo predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatniteľných v danej oblasti pri neexistencii osobitných zmluvných ustanovení, a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takáto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. januára 2017, Banco Primus, C-421/14). Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd pri posudzovaní prípadnej nekalej povahy zmluvnej podmienky musí najmä preskúmať proporionalitu práva priznaného veriteľovi požadovať na základe tejto podmienky všetky dlžné sumy, čo znamená, že tento súd zohľadní najmä závažnosť nesplnenia zmluvných povinností zo strany spotrebiteľa, akými sú výška nezaplatených splátok vo vzťahu k celkovej výške úveru a k dĺžke trvania zmluvy. Dovolatelia namietajú, že vylúčením účinnosť predčasného zosplatenia úveru a s tým spojené jednorazové plnenie dňom 14. 04. 2015 (vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru) a zároveň si dohodnutím nového splátkového kalendára s konečnou splatnosťou 27. 06. 2033 veriteľ ani nemal oprávnenie 27. 11. 2017 vyhlásiť úver za predčasne splatný. Súd sa výlučne formálne rozhodovali a obmedzili len na kritiku žalobcov spotrebiteľov 1/ a 2/.

3.2. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že prevzal právne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a stotožnil sa s ním, pričom ignoroval rozhodovaciu prax, čo má za následok, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to neaplikovaním príslušných právnych noriem spotrebiteľského práva a najmä Zákona o ochrane spotrebiteľa a smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Podľa dovolateľov je postup dodávateľa veriteľa banky v rozpore so zákonom s poukazom na ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Dovolatelia poukázali na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-598/21 a uviedli, že oba nižšie súdy boli povinné k neprijateľným podmienkam resp. nekalým podmienkam, resp. nekalým klauzulám v spotrebiteľských zmluvách prejednávaných v tomto spore posúdiť z úradnej povinnosti, preto sú neakceptovateľné až absurdné názory oboch nižších súdov o špekulatívnosti, nesledujúcej ochranu spotrebiteľa ako je uvedené v bode 3. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

3.3. Súd ignoroval zákonom mu uloženú povinnosť zaoberať sa tvrdeniami žalobcov, že majú obavu zo straty obydľia, keď žalovaný 1/ pristúpil k výkonu záložného práva formou predaja nehnuteľnosti v ich vlastníctve na dobrovoľnej dražbe, pričom neexistovala vôľa ani dohoda záložného veriteľa a žalobcov predat' svoje obydľie na dobrovoľnej dražbe, navyše to nevyplýva ani z predložených zmlúv. Je nesporné, že súd si vymyslel názor o ľahostajnom prístupe k oboznámeniu sa s obsahom zmluvy, ktorú žalobcovia podpísali, pričom ľahostajnosť sa prejavila na strane súdov. Z rozhodnutia Súdneho dvora C-34/13 vyplýva, že síce výkon zábezpeky, ktorá sa vzťahuje na spotrebiteľské zmluvy o pôžičke, nie je predmetom úpravy práva Únie a v dôsledku toho sa v súlade s princípom procesnej autonómie uplatní vnútroštátna právna úprava, tá však musí zodpovedať požiadavkám zásady efektivity a zásady ekvivalencie. Z pohľadu zásady efektivity vo vzťahu k smernici 93/13 to znamená, že vnútroštátna

procesná úprava nesmie prakticky znemožniť alebo nadmeme sťažiť výkon práva na riadnu ochranu pred nekalými zmluvnými podmienkami, ktoré uvedená smernica priznáva spotrebiteľom, pričom splnenie tejto podmienky má posúdiť ex offio vnútroštátny súd. V čase rozhodovania všeobecných súdov už bol teda Súdny dvor poskytnutý výklad práva Európskej únie k možnosti vykonania tzv. dobrovoľných dražieb, ktoré Súdny dvor z možnosti ich použitia na spotrebiteľov nevytlúčil pod podmienkou, že spotrebiteľom bude garantovaná ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a že súd má posúdiť (overiť) efektivitu ochranných opatrení, pričom sa konkrétne spomína inštitút neodkladného opatrenia.

3.4. Súd nesprávne právne posúdil Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú mal povinnosť určiť vo výroku rozsudku za neprijateľnú podmienku, pretože táto podmienka bola predformulovaná v spotrebiteľskej úverovej zmluve bez poučenia a možnosti ju odmietnuť, pričom spôsobuje i nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa s poukazom na generálnu klauzulu § 53 Občianskeho zákonníka. Napádané rozsudky nie sú presvedčivé pretože nie je určité ani zrozumiteľné, prečo oba sudy neaplikovali na prejednávajúcu vec ustanovenia § 53 ods. 2, 3 a 4, § 54 a následne, ktoré spadajú na prejednávajúcu vec. Nezodpovedanou zostala skutková otázka týkajúca sa namietanej výšky pohľadávky a jej pomerovanie k hodnote nehnuteľnosti, ktorá mala byť predmetom dražby. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nie je jasné ani odôvodnené ako dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie postupoval v konaní v súlade s príslušnými procesnými normami a nie je možné podľa odvolacieho súdu konštatovať porušenie procesných práv žalobcov.

3.5. Žalobcovia navrhujú, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a rozsudok okresného súdu zrušil v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobcovia si uplatňujú nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/. Dovolatelia taktiež žiadajú dovolací súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pretože ide o ich vlastnícke právo a právo na ochranu obydlia garantované Ústavou SR, aby do právoplatného skončenia konania o dovolaní odložil právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku krajského súdu.

4. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolatelia neuvádzajú jediný konkrétny dôvod či argument, z ktorého by bolo možné vyvodiť nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, či porušenie práva dovolateľov. Na tomto mieste je nutné zdôrazniť, že rozhodnutia okresného a krajského súdu v tomto prípade tvoria jeden celok a je potrebné na ne aj takto nahliadať. Dovolatelia si nespĺnili svoju procesnú povinnosť tvrdenia ani dôkaznú povinnosť, keď len stručne bez akéhokoľvek odôvodnenia, teda pravdivého a úplného opísania rozhodujúcich skutočností, tvrdili, že zo strany súdu im bolo zabránené uplatňovať ich procesné práva. Žalobcovia neuviedli v celom svojom dovolaní ani jediné tvrdenie, ktoré by čo i len náznakom preukazovalo, že by súd akýmkoľvek spôsobom zamedzil dovolateľom uplatňovať ich práva. Aj vzhľadom na vyššie uvedené je žalovaný v 1/ toho názoru, že z procesného hľadiska nie je možné dovolaniu vyhovieť a ani sa kvalifikovane vyjadriť k tvrdeniam dovolateľov. V dovolaní žalobcov sa nikde neuvádza jasné vymedzenie rozhodnej právnej otázky a taktiež ani v čom by mal spočívať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, či za predpokladu ak ešte nebola riešená, ako by táto otázka mala byť posúdená. Z dovolania vyplýva, že dovolatelia pravdepodobne považujú za podstatnú otázku určenie či Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dovolatelia túto otázku nevymedzili presne, nepoukázali na akékoľvek rozhodnutie Najvyššieho súdu, v ktorom by sa takáto otázka rozhodovala inak, ani nepredložili relevantné právne posúdenie ako by sa daná otázka mala posúdiť. Dovolatelia odkazujú výlučne na ust. § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľov. Dovolatelia taktiež len odkazujú na nejaké rozhodnutie, v ktorom mal súd posúdiť takúto dohodu ako neplatnú, no neuvádzajú o aké rozhodnutie sa jedná, v akej veci, a ktorý súd ho vydal. Takúto argumentáciu teda nemožno považovať za splnenie si povinnosti tvrdenia. Žalovaný 1/ navrhuje dovolanie v celom rozsahu odmietnuť a žalovanému 1/ priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Ak dovolací súd dovolanie žalobcov neodmietne, navrhuje dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a žalovanému 1/ priznať náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným

subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

6. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolatelia namietajú pochybenie odvolacieho súdu pri odôvodnení rozsudku, ktorý je nedostatočne odôvodnený, teda zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP a porušenie ich práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

13. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre

rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Podľa názoru dovolacieho súdu faktom je, že odvolací súd síce nie je povinný dať v písomnom vyhotovení rozhodnutia odpoveď na úplne všetky sporné otázky, avšak je povinný vysporiadať sa dostatočne presvedčivo aspoň s tou najzásadnejšou argumentáciou, k čomu však nedošlo. Naďalej teda platí, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa základné zákonné kritériá na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolatelia dôvodne namietali, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí neposkytol odpoveď na rozhodujúce právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s procesnou obranou žalobcov 1/ a 2/, ktoré žalobcovia namietali v podanom odvolaní. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom nevysporiadal s neaplikovaním príslušných právnych noriem spotrebiteľského práva a najmä Zákona o ochrane spotrebiteľa a smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko sa odvolací súd len všeobecne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie.

16. Dovolatelia počas odvolacieho konania poukazovali na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora a namietali, že oba nižšie súdy boli povinné k neprijateľným podmienkam resp. nekalým podmienkam, resp. nekalým klauzulám v spotrebiteľských zmluvách prejednávaných v tomto spore posúdiť z úradnej povinnosti. Odvolací súd na odvoláciu námietku žalobcov, ako aj na rozhodnutia Súdneho dvora, žiadnym spôsobom nereagoval a nezaoberal sa uvedeným.

17. S poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora (C-421/14) dovolatelia namietali, že súd pri posudzovaní prípadnej nekalej povahy zmluvnej podmienky musí najmä preskúmať proporционаlitu práva priznaného veriteľovi požadovať na základe tejto podmienky všetky dlžné sumy, čo znamená, že tento súd zohľadní najmä závažnosť nesplnenia zmluvných povinností zo strany spotrebiteľa, akými sú výška nezaplatených splátok vo vzťahu k celkovej výške úveru a k dĺžke trvania zmluvy. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, či nejakým spôsobom zohľadnil vyššie uvedené okolnosti.

18. Rovnako dovolatelia namietali postup dodávateľa veriteľa banky, že je v rozpore so zákonom s poukazom na ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, pričom žalobcovia vo výroku II. navrhovaného rozsudku výslovne žiadali, aby súd rozhodol a určil, že právny úkon žalovaného 1/, a to výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. 063/3018/13Su je neplatný, preto bol súd povinný posúdiť predchádzajúce právne úkony, a to vyhlásenie predčasnej splatnosti predmetného úveru a oznámenie o začatí výkonu záložného práva. K uvedenému odvolací súd neuviedol relevantné stanovisko, nakoľko danému sa mal podľa dovolateľov venovať z úradnej povinnosti.

18.1. Teda je zrejmé, že dovolatelia opakovane počas konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom namietali, že právne úkony pôvodného veriteľa, a to výzvy vyzývajúce na zaplatenie omeškanej splátky, oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o začatí výkonu záložného práva, ktoré musia byť urobené nielen podľa formulácií uvedených v zmluvách, ale i v súlade so zákonom a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom tieto úkony mal súd prvej inštancie posúdiť, ako aj ich platnosť, mal vykonať dokazovanie k týmto úkonom, nakoľko v dôsledku uvedených právnych úkonov sa dovolatelia podľa svojho tvrdenia ocitli v stave právnej neistoty.

19. Odvolací súd nebral do úvahy ani námietku, že vylúčením účinnosti predčasného zosplatenia úveru a s tým spojené jednorazové plnenie dňom 14. 04. 2015 (vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru) a

zároveň si dohodnutím nového splátkového kalendára s konečnou splatnosťou 27. 06. 2033 veriteľ ani nemal oprávnenie 27. 11. 2017 vyhlásiť úver za predčasne splatný.

20. Vo svojom rozhodnutí sa odvolací súd riadne nevyjadril ani k namietanej výšky pohľadávky a jej pomerovanie k hodnote nehnuteľnosti, ktorá mala byť predmetom dražby.

21. Odvolací súd opomenul námietku dovolateľov, že má zákonom uloženú povinnosť zaoberať sa tvrdeniami spotrebiteľov, že majú obavu zo straty obydľia, keď žalovaný 1/ pristúpil k výkonu záložného práva formou predaja nehnuteľnosti v ich vlastníctve na dobrovoľnej dražbe, pričom neexistovala dohoda záložného veriteľa a žalobcov predat' svoje obydľie na dobrovoľnej dražbe.

21.1. Dovolací súd uvádza, že počas konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom dovolateľa namietali, že žalovaný 1/ neskúmal bonitu žalobcu, ani sa ho nespýtal na situáciu v rodine, čím zanedbal svoju povinnosť odbornej starostlivosti v zmysle § 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa.

22. Taktiež dovolateľa dôvodne namietali, že napadnutý rozsudok nie je presvedčivý, pretože odvolací súd sa nezaoberal aplikáciou ustanovení § 53 ods. 2, 3 a 4, § 54 a nasl. na prejednávajúcu vec, nakoľko na to poukazovali vo svojom odvolaní. Spotrebiteľské právo obsahuje právne normy, ktoré sú súdy povinné aplikovať v každom, a to i v prejednanom prípade z úradnej povinnosti, pričom odvolací súd zanedbal svoju povinnosť.

23. S poukazom na vyššie uvedené sa súd prvej inštancie a ani následne odvolací súd riadne nevysporiadali s námietkami žalobcov, a to:

a/ súd bol povinný neprijateľné podmienky resp. nekalé podmienky, resp. nekalé klauzuly v spotrebiteľských zmluvách prejednávaných v tomto spore posúdiť z úradnej povinnosti;

b/ prečo žalovaný 1/ neskúmal bonitu žalobcu;

c/ zaoberať sa tvrdeniami žalobcov, že majú obavu zo straty obydľia;

d/ spotrebiteľom mala byť garantovaná ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a že súd mal posúdiť (overiť) efektívnosť ochranných opatrení;

e/ potreba vykonať dokazovanie a následne posúdiť platnosť právnych úkonov, a to vyhlásenia predčasnej splatnosti predmetného úveru a oznámenia o začatí výkonu záložného práva (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka);

f/ preskúmať proporcionálnosť práva priznaného veriteľovi;

g/ prečo súd neaplikoval na prejednávajúcu vec ustanovenia § 53 ods. 2, 3 a 4, § 54 a nasl.;

h/ nezodpovedaná skutková otázka týkajúca sa namietanej výšky pohľadávky.

24. Pre nedodržanie základných zásad súdneho konania rozsudok odvolacieho súdu sa vyznačuje závažnými nedostatkami, pričom sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s posúdením právnych noriem a judikaturou spotrebiteľského práva.

25. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

25.1. Odôvodnenie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie nedáva odpoveď na relevantné námietky dovolateľov. Iba také súdne rozhodnutie možno považovať za súladné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak tieto vlastnosti rozhodnutie nemá a neposkytuje odpoveď na vyššie uvedené otázky, je konanie odvolacieho súdu zaťažené vadou zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keďže svojím nesprávnym postupom znemožnil súd strane realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti

spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd a súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojich rozhodnutí dostatočným spôsobom nezaoberali argumentáciou dovolateľov, ktorá si vyžadovala špecifické odpovede, a ktorá mohla mať eventuálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci.

27. V preskúmvanej veci teda dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP.

28. V korelácii uvedeného, najvyšší súd nepovažuje za potrebné sa bližšie zaoberať ďalšími námietkami dovolateľa, vrátane námietok nesprávneho právneho posúdenie podľa § 421 CSP pre jeho predčasnosť, práve vzhľadom na vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň pripomína, že ak dovolací súd (obdobne to platí i pre súd odvolací) zruší rozsudok odvolacieho súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie, odvolací súd nesmie odôvodnenie svojho nového rozsudku koncipovať tak, že iba dopĺňa pôvodné odôvodnenie zrušeného rozsudku. Zrušený rozsudok v čase opätovného rozhodovania už právne neexistuje (obdobne pozri nález Ústavného súdu SR z 26. apríla 2017, sp. zn. II. ÚS 754/2016). Opomenúť nemožno ani to, že dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimacy každého rozhodnutia súdu. Iba ak je rozhodnutie súdu dostatočne, racionálne a presvedčivo odôvodnené, má verejná moc morálne právo vynucovať jeho rešpektovanie a adresáti rozhodnutia majú morálnu povinnosť ho rešpektovať. Ak súd takto nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, jeho rozhodnutie sa tým stáva neobhájiteľné, čomu je potrebné sa v ďalšom konaní vyvarovať.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Vzhľadom na uvedené, dovolací súd už v súčasnom štádiu konania z dôvodu nadbytočnosti nerozhodoval o návrhu žalobcov 1/ a 2/ na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 CSP. V súlade s § 449 ods. 1 CSP dovolací súd zrušil i súvisiace uznesenia ohľadom výšky trov konania. Vydanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci (sp. zn. 4Obdo/7/2018, 3Obdo/9/2017).

30. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP).

31. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách odvolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.